

Képzőművészeti Világhét '79

A gyermek világa

A gyermek világa — ez a mottója a ma nyíló képzőművészeti világhét eseménysorozatának. S ezzel az immel rendezett nagyszabású kiállítást a Múcsarnok, melyet ma délelőtt 11 órakor nyit meg dr. Tóth Dezső kulturális miniszterhelyettes. A nemzetközi gyermekévkében a gyermekek vizuális kultúrájának szentelt sorozatát a hazánkban immár ötödször megrendezésre kerülő képzőművészeti világhét. Ismerős már az A-betűvel egybekomponált grafikai embléma, a képzőművészeti világhét jelképe. Ismerős és egyre népszerűbb.

A Képzőművész Szövetségek Nemzetközi Szervezete 1971-ben kezdeményezte, hogy a Föld országait minden év szeptemberében rendezzék meg a képzőművészeti világhétet. Nálunk 1975 óta segíti a rendezvénysorozat az alkotó művészek és a közönség kapcsolatának elmélyítését. Az indulást követő évben már egy központi gondolat, az Ember és környezete köré csoportosultak az események, majd a művész, mint a társadalom hasznos tagja volt a világhét mottója, az elmúlt évben pedig az Utca és terek kultúrája került a rendezvények középpontjába.

Nem véletlen, hogy az idén, a gyermekek nemzetközi évében részint az alkalom ihletésére, részint sürgető feladataink szorításában a gyermekek vizuális kultúrájának elemzése, fölmérése és közös társadalmi feladataink újragondolása kerül az érdeklődés fókuszába. Arra vagyunk kíváncsiak — e föltérképező folyamatban hangsúlyosan szerepelnek a képzőművészeti világhét rendezvényei —, hogyan látja a gyermek önmagát, a vizuális önkifejezés anyanyelvén hogyan mond ítéletet önmagáról és a felnőttek világáról, s belenézve abba a nagytáborba, melyen a gyermekrajzok vallanak, vádolnak, segítséget kérnek, örömet tolmácsolnak, világot teremtenek — világosabban rajzolódnak ki feladataink.

kontúrjai. Talán a sok gyermekmunkával, rajzzal találkozáva kulcsot kapunk gyerekeink jobb megértéséhez, nevelési KRESZ-táblákat bonnyolult világukban való eligazodásunkhoz, mentőöveket a segítségnyújtáshoz, színes felvételeket önfelédelt boldogságukhoz. A gyermek világának megismerése önismeretünk gazdagítása, feladataink újragondolása is egyben.

Számtalan kiállítás, találkozó, gyermekfoglalkozás követi egymást az elkövetkező napokban országsszerte. A múcsarnoki A gyermek világa című kiállítás mintegy hatvan képzőművész és sok-sok gyerek vizuális párbeszédét tárja közönség elé. Ugyancsak a Múcsarnokban tekinthető meg a Láthatóvá tett világ című nemzetközi gyermekrajz-kiállítás is. Miskolcon nyílik meg szeptember 17-én A gyermekkönyv nemzetközi nyelve a grafika című illusztrációs pályázat anyagát bemutató tárlat. (Erre a pályázatra 72 művész 383 munkája érkezett be, mely közül 27 alkotó 98 pályaműve látható majd a városi könyvtár József Attila Könyvtárában Miskolcon.) Egy másik pályázat, melyet Képzőművészek — vetített képeken címmel hirdettek meg az új szemléletű diafilmek készítésére, Kiskunhalason nyílik meg szeptember 19-én a Semmelweis Kórház dísztermében. Szegeden két kiállítás kapcsolódik a világhét gondolatához: a Kincs-kereső illusztrátorainak leg-

szebb rajzait és gyermekmunkákat bemutató Kincses rajzok című tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában látható, míg a Magyar Nemzeti Galéria GYIK Műhelyének bemutató kiállítása ma nyílik meg a Juhász Gyula Művelődési Központban.

A gyermekek vizuális kultúrájának megismerése, formálása nem lehet kampányjellegű feladat. Folyamatos és rendszeres össztársadalmi munkát igényel, mely nem szorítkozhat kiemelt „hetek-re”, kampányokra. A képzőművészeti világhét szervezői is felismerték ezt, melynek bizonyítéka, hogy éppen most, a világhétben hirdetnek újabb két pályázatot. Az egyik mottója Művészek a technikai nevelésért, célja annak a többletnek a felderítése és kiaknázása, amit csak az iparművész adhat a technikai műveltség iskolai és iskolán kívüli fejlesztéséhez. A másik pályázat A mi iskolánk könyvünk címet viseli, s célja mozgósítani a művészek fantáziáját a vizualitás új és elmélyültebb felhasználása érdekében az általános iskola tankönyveiben.

Minden remény megvan arra, hogy az idei képzőművészeti világhét elindítója lesz annak a folyamatnak, mely elsősorban a felnőttek nemzedék, a holnap műértő közönsége érdekében tesz az eddigiénél tervszerűbben, következetesebben és tudatosabban mind többet.

Tandi Lajos

Olcsóbb és jó

Sertésszállások
könnyűszerkezetes elemekből

Az eddigieknél lényegesen olcsóbb, technikailag egyszerűbb, de az állattartási követelményeknek tökéletesen megfelelő sertésszállások

gyártását kezdte meg az agárdi Agrokomplex. Az új fajta, könnyűszerkezetes elemekből összeállítható úgynevezett hídépületek oldalfalai nyitottak, az állatok csak a tető és a szellőző falak védik az időjárás viszontagságaitól. A tervezők számítottak az esetleges kemény hidegre is. A falakat úgy tervezték, hogy azok, ha szükséges, lezárhatóak legyenek. Az eddigieknél nomádabb tartási mód az elmúlt télen sikerrel vizsgázott, a kísérleti állomány károsodás nélkül vészelte át a hideget.

Az épületeket a kocák tartására és a hizlalás utolsó fázisára ajánlják a szakemberek. A híd kocaszállás csaknem kétezer forinttal olcsóbb a hagyományosnál, egy-egy utóhizlaló hely költsége pedig alig fele a megszokottnak. Az új fajta sertésszállásokat a gazdaságok igényeinek megfelelő mennyiségben készítik. (MTI)

Avas Bútorgyár

Külföldi helyett
hazai alapanyag

Csaknem hatvan százalékkal csökkentették az importanyagok felhasználását egy esztendő alatt a miskolci Avas Bútorgyárban. Az exportra is termelő üzem elsősorban a hazai gyárakban is előállítható alapanyagok, részegységek gyártására keresett partnereket.

Megoldották a bútorpántok és az úgynevezett élfóliák

A zenei világnapon

Indul a filharmóniai évad

Tíz nagyzenekari est — Két kamarabérlet
Koncertek diákoknak

A zenei világnapon, október elsején, a Liszt Ferenc Kamarazenekar vendégjátékával indul Szegeden az idei filharmóniai hangverseny-évad (este fél 8 órától a Tisza-szálló nagytermében). A koncertre a B kamarabérleti sorozatban kerül sor, s egyben a szegedi kamarazenekari napokat is fémjelzi: Vántus István, Decsényi János, Szöllősy András és Bartók Béla műveit Gazda Péter dirigálja, csemlalón Pertis Zsuzsa működik közre. Ebben a kamarabérleti sorozatban rendezik meg novemberben a szovjet kamaraduó, Mihail Homicer (gordonka) és Anton Ginzburg (zongora) Beethoven-estjét, a romániai Andrej Agoston hegedűestjét (januárban), a szegedi Kerek Ferenc zongorahangversenyét (februárban), valamint az ugyancsak szegedi Rády Sándor dalestjét (márciusban). A kamarazenekari napok másik rendezvényre október 8-án, hétfőn este fél 8-tól, ugyancsak a Tisza-szálló nagytermében, a Nagy Ferenc vezette Budapesti Kamaragyűttes vendégjátéka, ahol mai magyar szerzők kompozíciói hangzanak el, Fábiny Márta (cimbálon), Döme Jenő (nagybőgő) és Szecsődi Ferenc (hegedű) közreműködésével. Erre a koncertre az A kamarabérlet tulajdonosai hivatalosak elsősorban, akiknek az évad további ajánlatai: novemberben Sin Katalin (gordonka) és Bódás Péter (zongora) szonátaestje, januárban a bolgár Pavel Gerdzjikov dalestje, márciusban a csehszlovák Jan Panenka zongoraestje, áprilisban pedig Rossini Petíté Messe solennele című művének előadása a szegedi Zenebarátok, a színház szólistái, Fálionai Donatella és Varga Csilla közreműködésével.

A szimfonikus bérlet tíz hangversenyét csütörtök esténként (fél 8 órától) tartják a Zenés színházban. A sorozat október 18-án indul: a szegedi szimfonikusokat az olasz Bruno Campanella vezényli (aki azután is a városban marad, hiszen jó hét-re rá ugyanitt a színházi operára Donizetti-bemutatóját, az Anna Bolenát dirigálja), s a Respighi-Ravel műsorban a Balkezes zongoraversenyt Lux Erika játssza. November 8-án, Tarjánai Ferenc kűrtművész társaságában Németh Gyula áll a szegedi szimfonikusok élén, december 13-án pedig Onczay Csaba vendégfelléptekor Pál Tamás — előbb Haydn, Mozart és Beethoven, tehát a nagy bécsi klasszika mestereinek egy-egy kompozíciója hangzik el, utóbb Farkas Ferenc, Dvornák és Schumann egy-egy műve. Január 7-én vendégeskedik a Zenés színházban a Budapesti Filharmóniai Társaság

zenekara Kórody András vezényletével; Bachot, Brahmszt játszanak, Chopin e-moll zongoraversenyének szolóját Falvay Sándor. Először lép föl Szegeden a Petró János vezette Szombathelyi Szimfonikus Zenekar: január 31-én Durkó-, Bartók- és Stravinsky-művekkel mutatkoznak be, a szólisták: Kocsis Albert, Dittrich Tibor és Török János. A tavaly Szegedre szerződött Molnár László vezényli a szegedi szimfonikusokat február 21-én Szerényi Zoltán—Hacsaturján—Hönnegger—Bartók-műsorral, a szólista Szecsődi Ferenc szegedi hegedűművész, Márciusban tér vissza a szegedi zenekar és a Zenebarátok élére az NDK-beli Wolfgang Bothe, ezúttal Beethoven Egmont-nyitányát és a IX. szimfóniáját dirigálja, Vaughan, Williams, Bahmaninov és Csajkovszkij kompozícióit vezényli a szegedi zenekarnak április 17-én Szalatsy István, Bach János passióját (a domban), május 15-én, Pál Tamás, majd a főbérleti sorozatot június 4-én a japán N. H. K. Symphony Orchestra „európai” műsora zárja: Hiroyuki Iwaki vezényletével Rossini A tolvaj szarkata nyitányát, Mendelssohn hegedűversenyét (a szólista Yuko Shiohawa) és Beethoven II. szimfóniáját szólaltatják meg.

A fő- és kamarabérleti filharmóniai koncertek mellett idén is megrendezik a különböző iskolai sorozatokat. Közülük legjelentősebb ezúttal is a nyolc koncertből álló ciklus, melyet az állami if-

júsági bizottság támogatásával a főiskolai-egyetemi bérletben tartanak, egyebek között Schiff András zongorastjével, a lengyel, az orosz, a cseh romantikának, a modern zenének, századunk szlav zenéjének, illetve kórusműveinek tematikus összeállításával. A két középiskolai bérlet négy-négy hangversenyt ölel föl, az úgynevezett „általános” középiskolai sorozat (vasárnap délelőtt fél 11-től a Zenés színházban) mindössze annyiban tér el a Bebrits Lajos közlekedési szakközépiskola hallgatóinak hirdett ciklustól (ugyancsak vasárnaponként, a Zenés színházban, délelőtt 9 órától), hogy az első programban Sugár Rezső zeneszerzővel találkoznak a diákok, míg a közlekedési szakközépiskolások a Los Pachungos együttes hangversenyét hallgathatják. Ugyancsak az állami ifjúsági bizottság támogatásával rendezik meg a szakközépiskolai két hangversenyt, november 9-én a Los Pachungos együttes föléptével, április 25-én pedig egy-egy érdekesnek ígérkező zenés-mesés összeállítással, Alátok farsangja címmel.

Négy-négy hangversenyből álló, teljesen azonos tematikájú sorozatot hirdetnek az általános iskolásoknak, az egyiket a megyei diákkollégiumban, a másikat a zene-művészeti szakközépiskolában tartják: szlav népek zenéjéről, vonózenekarra írt remekművekről, világhíró előadóművészek közreműködésével, népdal-népzene-néptánc összeállítással.

Elbúcsúztatták
Öveges József professzort

Mély részvétellel búcsúztatták el pénteken a Farkasréti temetőben Öveges József Kossuth-díjas, nyugalmazott főiskolai tanárt. Az eléretnek 84. évében elhunyt tudósa, az új magyar természettudományos ismeretterjesztő irodalom egyik megteremtőjére, a fizika tudományának fáradszaktalan népszerűsítőjére, Ádám György professzor, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat elnöke emlékezett.

Az Oktatási Minisztérium kórházát Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes helyezte el a ravatalon. Búcsút vettek az elhunyt egykori tanártársai, tanítványai, a piarista rend nevében Varga László tartományfőnök búcsúzott. Öveges Józsefet szeptember 18-án 14.15 órakor Zalaegerszegen, a Göcseji úti temetőben helyezik örök nyugalomra. (MTI)

In merito

„A csongorádi kisbíró unokája” az egykori táncdalénekesből előbb operett-bonvivánna, utóbb operaezenekesévé érett. Meg is szellette egy kora nyári tévériport, hogy e látványos fejlődés mérföldköveit mellett úgy autóztak el zenei életünk hazai sztrádáin az illetékesek, hogy észre sem vették, vagy ha észrevették, figyelemre sem méltatták, vagy ha mégis figyelemre méltatták, gyorsan elfelejtették. Így aztán Kovács József az Operettszínházból — merthogy egyetlen hazai operaszínpad sem tartott rá igényt — külföldre került, s most Grazban bontakoztatja sokat ígérő operai tehetségét.

Hanem a feledékenység, úgy látszik, ragadós. Az ifjú tenorista, aki oroszán körmeit — még az Operettszínház tagjaként — először Szegeden, a szabadtéri játékok 1976-os Bánkban előadásain villantotta meg, a televízióknak egyik készülő operettfelvételére hazaruccanván, nyilatkozott képes hetilapunknak, a

Film-Színház-Muzsikának (szeptember 8.). „Boldog vagyok, hogy itthon énekelhetek. A Koldusdiák kellemes muzsikájú operett, jó szerep. Összel is hazalátogatok, Vámos László meghívott a Fővárosi Operettszínházba, szerepet ígért a bemutatásra kerülő János vitézben.” Az ígért szép szó, ha megtartják úgy jó. Amire pediglen bőséges garanciának látszik ama cseppet sem elhanyagolható körülmény, hogy Vámos László kedves invitálása legálább másfél esztendő, mivel az Operettszínház „készülő” János vitéz produkcióját már be is mutatták. Tavaly nyáron, a Szegedi Szabadtéri Játékokon. Ahol — a nagyobb nyomtatott kedvéért — az idei szezonban is fölújították. Pontosan azon a placeon, ahol Kovács József operaezenesi karrierje, in merito, tehát érdemben, elindult.

Egyik föllépése sem lehetett túlságosan katartikus élménye, ha máris elfelejtette...

N. L.

Műsorajánlat

Két kiállítás is nyílik a napokban Szegeden, illetve a megyében. Az Ifjúsági Házban Balla Margit grafikáinak kiállítását szeptember 17-én, délután 5 órakor Csúrka István író nyitja meg. A tárlat október 2-ig tekinthető meg. Balástyán, a művelődési házban ma, szombaton este 8 órakor Bahget Iskander fotókiállítását Katona Judit költő nyitja meg. A megnyitói műsoros est követi: Polner Zoltán költő tart bemutatást néprajzi gyűjteményéből, majd a helyi Nefelejcs pávakör ad énekes-zenés műsort.

Szombat esti láz — a híres film címét ezúttal az Ifjúsági Ház ma este 6 órakor kezdődő műsora viseli. Melyben fellép a Hobo Blues Band, Riskó Géza újságíró, Komjáthy György, a lemezlovas pedig Arató András lesz. Levetítik a Domino elv című amerikai filmet is.

Három foglalkozást is tartanak vasárnap a gyerekeknek. Az Ifjúsági Házban délelőtt fél 10-től Donald Kacsót és társait nézhetik rajzfilmeket az apróságok, a Juhász Gyula Művelődési Központban délelőtt 10 órakor kezdődik gyermekfoglalkozás. A Móra Ferenc Múzeumban, a múzeumi matiné keretében rendezendő A lepkek tarka világa című foglalkozásra várja a kicsinyeket dr. Csizmazia György.

A HUNGAROTON-hetekről tart előadást Salánki Hédi, a Magyar Rádió munkatársa a Hanglemezbarátok Klubjának soron következő összejövetelén, szeptember 17-én este 6 órai kezdettel a TIT Kárársz utca 11. szám alatti klubhelyiségében.

Zenés utazás Prágában — ezzel a címmel dr. Keszthelyi Béla tart diákepekkel illusztrált előadást szeptember 17-én este 6 órakor a Juhász Gyula Művelődési Központban.

A 30 éves Ifjúsági Rádió születésnapja műsora Pécs és Budapest mellett Szegedről, az Ifjúsági Házból is jelentkezik, a (Sós) Torta című adással. A helyszíni közvetítés holnap, szeptember 16-án 14 óra 33 perckor kezdődik a Petőfi-adón.

Réti Csaba szegedi operaezenekes lesz a Stúdiónk vendége című műsor főszereplője a rádió 3. műsorának szeptember 17-én 21 óra 30 perckor kezdődő adásában. Zongorán közreműködik Pál Tamás.

„Elaludt lámpások” — ezzel a címmel jelentkezik szeptember 18-án 17 órai kezdettel a szegedi körzeti tévéstudió műsora. A film a nagy kiterjedésű szegedi járásban az elmúlt évek során bezárt tanyai iskolák sorsáról, a közművelődésben játszott szerepükről mai, fájó hiányukról, s a jelenlegi helyzetből kivezető út lehetőségeiről szól.